

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

16 בנובמבר 2015

973

ד' בכסלו התשע"ו

עמוד

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 21), התשע"ו-2015 186
הודעת המערכת

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 21), התשע"ו-2015

החלפת מונחים 1. (א) בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן – החוק העיקרי), בפרק ג', בכל מקום בפרק, למעט בהוראות החוק המנויות בסעיף קטן (ב) –

ד ב ר י ה ס ב ר

הגיוס בקרב הציבור החרדי על יסוד שיתוף פעולה אמיתי. על פי החוק המוצע תוארך תקופת ההסתגלות מ-3 שנים מיום תחילתו של תיקון מס' 19 (להלן – יום התחילה) ל-6 שנים מהיום האמור, והיא תיקרא "תקופת ההסתגלות הראשונה". תקופת הקבע תהפוך לתקופת ההסתגלות נוספת שתיקרא "תקופת ההסתגלות השנייה" ושאורכה יהיה 3 שנים. במסגרת תקופת ההסתגלות הדו-שלבית האמורה יקודם הליך שילובו של המגור החרדי בשירות צבאי או אזרחי במתכונת וולונטרית. ההסדר המוצע אינו קובע הוראות לעניין טיבו ואופיו של הסדר קבע שיחול ביחס לגיוס מקרב המגור החרדי.

הארכת תקופת ההסתגלות הראשונה תאפשר התנסות ארוכה יותר והפקת לקחים לגבי תהליכי הגיוס ותאפשר השלמת ההליכים להקמת מנגנונים לשם פיקוח ואכיפה על הוראות פרק ג' לחוק (הליכים שהתעכבו, בין השאר, בשל התפזרות הכנסת ה-19). בנוסף הארכת התקופה תאפשר לגבש אמצעים שיסייעו לקידום שילובם של בני המגור החרדי בשירות סדיר ובשירות לאומי-אזרחי ותמצה את הניסיון לקדם את שילוב המגור החרדי במסגרות השירות כאמור. זאת, תוך נקיטת אמצעים שקיימת הסתברות ממשית כי ישיגו שילוב כאמור, בדרך של שיתוף פעולה ובהסכמה.

במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, ימשיכו לחול הוראות סימן ה' לפרק ג' לחוק, ואולם במקרה של אי-עמידה ביעדי הגיוס, יהיו זכאים כלל תלמידי הישיבות לדחיית שירות עד גיל 21. דחיית השירות לזמן גילוי עולה על 21 תתאפשר בהיקפים שיקבע שר הביטחון לפי שיקול דעתו, לכל שנת גיוס, בשים לב ליעדי הגיוס באותה השנה.

לשם קידום העמידה ביעדי הגיוס לשירות צבאי ולשירות לאומי-אזרחי מקרב המגור החרדי, הן במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה והן במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, מוצע להקים צוות בין-משרדי שיקדם תכניות רב-שנתיות לשתי התקופות האמורות, הכוללות אמצעים שיש הסתברות סבירה וממשית כי יביאו לקידום העמידה ביעדי הגיוס כאמור.

סעיפים בסעיף 26 לחוק העיקרי מוגדרות "תקופת 1 ו-2 ההסתגלות" ו"תקופת הקבע" כלהלן:

"תקופת ההסתגלות" – התקופה שמיום התחילה ועד יום 1 בתמוז התשע"ז (30 ביוני 2017);

"תקופת הקבע" – התקופה שמיום 1 בתמוז התשע"ז (1 ביולי 2017) ואילך.

בללו חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד-2014 (להלן – תיקון מס' 19), אשר נחקק בעקבות פקיעתו של חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002, הוסיף לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), בין השאר, את פרק ג' וקבע במסגרתו הסדרים חדשים לגיוס חרדים.

על פי פרק ג' האמור נקבעה תקופת ההסתגלות מיום תחילתו (יום י"ח באדר ב' התשע"ד (20 במרס 2014)) עד יום ו' בתמוז התשע"ז (30 ביוני 2017). בתקופה זו, מתאפשרת דחיית שירותם של תלמידי ישיבות המבקשים זאת, עד הגיעם לגיל 24 או לגיל 21, כמפורט בסעיף ב' לפרק האמור, ומי שימלאו לו 24 שנים בתקופה האמורה – רשאי שר הביטחון לפטור אותו מחובת שירות. לצד זאת נדרשת הממשלה לנקוט פעולות כדי שמספר המתגייסים מקרב המגור החרדי יעלה בהתמדה בהתאם ליעדים שתקבע. אי עמידה ביעדים בתקופת ההסתגלות אינה גורמת לשינוי הסדרי דחיית השירות לתלמידי ישיבות לפי סימן ב' האמור.

ביום ז' בתמוז התשע"ז (1 ביולי 2017), אמורה להתחיל "תקופת הקבע". בתקופה זו, כל זמן שמספר המתגייסים עולה בקנה אחד עם היעדים שנקבעו על ידי הממשלה, ניתן להמשיך בהסדר דחיית השירות עד גיל 26 כמפורט בסעיף ה' לפרק האמור. ואולם, אם בשנה פלונית בתקופה זו לא הושגו היעדים, מתבטל הסדר דחיית השירות שתואר לעיל ובמקומו מצטמצמת סמכות שר הביטחון לדחיית השירות עד גיל 21 בלבד. דחיית שירות לזמן גילוי עולה על 21 תתאפשר בתקופה האמורה רק ל-1,800 תלמידי ישיבה מתמידים ועל השאר תחול חובת שירות בצבא או בשירות לאומי-אזרחי.

חקיקת תיקון מס' 19 עוררה התנגדות עזה בקרב הציבור החרדי והפעלתו העלתה חשש לפגיעה בתהליך החיובי שניצניו החלו קודם לכן ואשר הצביע על עלייה מתמדת והדרגתית במספר המתגייסים מקרב ציבור זה אשר התחוללה ממילא עוד טרם הפעלת הוראות התיקון האמור.

על פי מדיניות הממשלה שהתגבשה בעניין זה נכון וראוי להמשיך ולקדם את העמידה ביעדי הגיוס בקרב המגור החרדי, למערך השירות הצבאי והשירות הלאומי-אזרחי, בדרך של שיתוף פעולה, תוך יצירת אמצעים ממשיים להשגת מטרה זו.

החוק המוצע בא לתקן את ההסדר בחוק שנקבע במסגרת תיקון מס' 19 מתוך כוונה להגיע לעמידה ביעדי

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשע"ה, עמ' 18.

- (1) במקום "תקופת ההסתגלות" יבוא "תקופת ההסתגלות הראשונה";
 - (2) במקום "בתקופת ההסתגלות" יבוא "בתקופת ההסתגלות הראשונה";
 - (3) במקום "ובתקופת ההסתגלות" יבוא "ובתקופת ההסתגלות הראשונה";
 - (4) במקום "תקופת הקבע" יבוא "תקופת ההסתגלות השנייה";
 - (5) במקום "בתקופת הקבע" יבוא "בתקופת ההסתגלות השנייה";
 - (6) במקום "ובתקופת הקבע" יבוא "ובתקופת ההסתגלות השנייה".
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על ההוראות שלהלן בחוק העיקרי: ההגדרות "תקופת ההסתגלות" ו"תקופת הקבע" שבסעיף 26ב, וסעיפים 26ג, 26ה, 26יא ו-26יט.

תיקון סעיף 26ב

2. בסעיף 26ב לחוק העיקרי –

- (1) במקום ההגדרה "תקופת ההסתגלות" יבוא:
"תקופת ההסתגלות הראשונה" – התקופה שמיום התחילה עד יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020);
- (2) במקום ההגדרה "תקופת הקבע" יבוא:
"תקופת ההסתגלות השנייה" – התקופה שמיום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) עד יום י"א בתמוז התשפ"ג (30 ביוני 2023).

תיקון סעיף 26ג

3. בסעיף 26ג(ב) לחוק העיקרי –

- (1) בפסקה (1), המילים "הן בתקופת ההסתגלות והן בתקופת הקבע" – יימחקו;
- (2) במקום פסקאות (3) ו-(4) יבוא:
" (3) מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה, יחולו עליו הוראות סעיף 26יא;
- (4) מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, יחולו עליו הוראות סעיף 26יח.

ד ב ר י ה ס ב ר

– סעיפים 26ט ו-26י יחולו על מי שמלאו לו 22 שנים ביום התחילה.

– על מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה שהארכה, יחולו הוראות סעיף 26יא, כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק (ראו דברי הסבר לסעיף האמור).

– על מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, יחולו הוראות סעיף 26יח לחוק. לעניין זה יובהר כי מיועד לשירות ביטחון שמתקיים בו האמור יגיע לגיל 21 לכל היותר בתום תקופת ההסתגלות השנייה, ולכן רק הוראות סעיף 26יח בסימן ה' לפרק ג' רלוונטיות לגביו. וזה נוסחן של פסקאות (3) ו-(4) לסעיף 26ג(ב) לחוק, שמוצע להחליפן:

" (3) מי שביום התחילה טרם מלאו לו 18 שנים ועד יום ו' בתמוז התשע"ז (30 ביוני 2017) ימלאו לו 18 שנים, יחולו עליו הוראות סעיף 26יא;

(4) מי שמלאו לו 18 שנים החל מיום ז' בתמוז התשע"ז (1 ביולי 2017), יחולו עליו הוראות סימן ה'.

כאמור לעיל בחלק הכללי לדברי הסבר, מוצע להאריך את תקופת ההסתגלות מ-3 שנים ל-6 שנים ולכנותה "תקופת ההסתגלות הראשונה", וכן להפוך את "תקופת הקבע" לתקופת הסתגלות נוספת שתיקרא "תקופת ההסתגלות השנייה" ושארובה יהיה 3 שנים.

מוצע לערוך את ההתאמות הנדרשות בשל התיקון האמור, בסעיף ההגדרות (סעיף 26ב) ובשאר הוראות פרק ג'.

סעיף 3 סעיף 26ג לחוק קובע את תחולת הוראות פרק ג' בשם לב לגילאי המיועדים לשירות ביטחון. בשל הארכת תקופת ההסתגלות הראשונה ל-6 שנים והפיכת הוראת הקבע לתקופת הסתגלות שנייה של 3 שנים נדרשות התאמות בסעיף האמור.

על פי המוצע תחולת הוראות פרק ג' תהיה כלהלן:

– סעיפים 26ה עד 26ז לחוק ימשיכו לחול על מי שביום התחילה מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 22 שנים, והם יחולו עליו במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה שהארכה.

תיקון סעיף 26ה 4. בסעיף 26ה לחוק העיקרי, סעיף קטן (ה) – בטל.

תיקון סעיף 26יא 5. בסעיף 26יא לחוק העיקרי –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "הוראות לעניין מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה";

(2) בסעיף קטן (א), במקום "שביום התחילה טרם מלאו לו 18 שנים ובתקופת ההסתגלות ימלאו לו 18 שנים" יבוא "שימלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה";

(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "שר הביטחון רשאי" יבוא "במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה", במקום "לגיל 21" יבוא "לגיל 24";

(4) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) על מיועד לשירות ביטחון שמועד התייצבותו לשירות סדיר נדחה לפי סעיף זה, יחולו הוראות אלה:

(1) מלאו לו 24 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה – רשאי שר הביטחון לפטור אותו בהגיעו לגיל האמור, בצו, מחובת שירות סדיר, ויחולו לגביו הוראות סעיף 26יב לעניין שילוב בתעסוקה;

(2) לא מלאו לו 24 שנים עד תום תקופת ההסתגלות הראשונה – יחולו עליו, בתום תקופת הצו האחרון לדחיית שירות שניתן לפי סעיף זה, הוראות סימן ה'."

ד ב ר י ה ס ב ר

בין השאר מוצע תיקון לסעיף קטן (ג) של הסעיף האמור. הסעיף הקטן האמור מסמיך כיום את שר הביטחון לחזור ולדחות את השירות של תלמיד הישיבה עד הגיעו לגיל 21 (שהוא הגיל המרבי שאליו יכול להגיע תלמיד ישיבה בסוף תקופת ההסתגלות הקבועה היום). בשל הארכת תקופת ההסתגלות הראשונה ב-3 שנים, מוצע להאריך גם את הגיל שעד אליו ניתן לחזור ולתת צו דחיית שירות לפי סעיף 26יב ב-3 שנים, כלומר – עד גיל 24. בנוסף מוצע להבהיר כי סמכות שר הביטחון לפי סעיף זה לחזור ולתת צו כאמור חלה רק בתקופת ההסתגלות הראשונה (כפי שגם קבוע בסעיף 26ד).

בשל הארכת תקופת ההסתגלות הראשונה והארכת האפשרות לתת צו לדחיית שירות לפי סעיף 26יא עד גיל 24, כפי שצוין לעיל, מוצע תיקון לסעיף קטן (ד) של הסעיף האמור ולפיו יחולו על מי ששירותו נדחה לפי סעיף 26יא הוראות אלה:

– אם מלאו לתלמיד הישיבה 24 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה מוצע לאפשר לשר הביטחון לפטור אותו משירות, בדומה לסמכות הקבועה כיום בסעיף 26ה(ד).

– אם לא ימלאו לתלמיד הישיבה 24 שנים עד תום תקופת ההסתגלות הראשונה מוצע להחיל עליו את הוראות סימן ה' לפרק ג' כנוסחן המוצע בהצעת החוק (ההוראות לעניין תקופת ההסתגלות השנייה) – כלומר – סעיף 26יח יאפשר להמשיך ולדחות את שירותו של תלמיד

סעיף 4 סעיף 26ה לחוק עניינו בדחיית שירות לתלמיד ישיבה שביום התחילה מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 22 שנים. הסעיף מאפשר לשר הביטחון לדחות את מועד התייצבותו של תלמיד ישיבה כאמור עד גיל 24, שלאחריו רשאי שר הביטחון לפטור אותו מחובת שירות סדיר. סעיף קטן (ה) של הסעיף האמור קובע כי סמכות הדחייה והפטור כאמור ימשיכו לחול לגבי אותו תלמיד ישיבה גם בתקופת הקבע, זאת במקרים שבהם יגיע לגיל 24 לאחר תום תקופת ההסתגלות (שהיתה 3 שנים מיום התחילה).

בשל הארכת תקופת ההסתגלות הראשונה מ-3 שנים ל-6 שנים, תחול הוראה זו רק בתקופת ההסתגלות הראשונה, שכן תלמידי הישיבה שסעיף 26ה האמור חל עליהם, יגיעו לגיל 24 לפני סיומה. משכך מוצע לבטל סעיף קטן זה, שאין בו עוד צורך.

וזה נוסחו של סעיף 26ה(ה) שמוצע לבטלו:

"(ה) הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) ימשיכו לחול בתקופת הקבע."

סעיף 5 סעיף 26יא לחוק קובע הוראות לעניין דחיית שירותו של תלמיד ישיבה שביום התחילה טרם מלאו לו 18 שנים ושימלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות. בשל הארכת תקופת ההסתגלות וכינויה "תקופת ההסתגלות הראשונה" מוצע לערוך את ההתאמות הנדרשות בסעיף האמור.

(1) בסעיף קטן (א), אחרי ההגדרה "מתגייס בפועל" יבוא:

"הצוות" – הצוות הבין-משרדי שהוקם לפי הוראות סעיף 26טו.1;

(2) בסעיף קטן (ג) –

(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "שייקבע בשים לב להמלצת שר הביטחון";

(ב) בפסקה (2), בסופה יבוא "שייקבע בשים לב להמלצת השר הממונה על חוק שירות לאומי-אזרחי (בפרק זה – השר הממונה)";

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) בקביעת אופן השגתם של היעדים השנתיים כאמור בסעיף קטן (ג), תיתן הממשלה את דעתה לתכניות הרב-שנתיות שגיבש הצוות לפי סעיף 26טו.2."

7. אחרי סעיף 26טו לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
26טו ו-26טז

"הקמת צוות
בין-משרדי לקידום
עמידה ביעדי הגיוס

26טו.1. הממשלה תקים, בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק שירות
ביטחון (תיקון מס' 21), התשע"ו-2015 (בפרק זה – תיקון
מס' 21), צוות בין-משרדי, בראשות המנהל הכללי של משרד
הביטחון, שחבריו יהיו:

- (1) ראש המועצה הלאומית לכלכלה הפועלת לפי החלטת הממשלה;
- (2) הממונה על התקציבים במשרד האוצר;
- (3) המנהל הכללי של משרד הכלכלה;
- (4) המנהל הכללי של משרד החינוך;
- (5) המנהל הכללי של הרשות לשירות לאומי-אזרחי;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף סעיף 26טו לחוק קובע כי לשם הגדלה הדרגתית (26) עד (3) של מספר המתגייסים, הממשלה תחליט, בין השאר, על יעדים שנתיים של גיוס לשירות ועל אופן השגתם.

מוצע לקבוע, כי החלטה של הממשלה לעניין היעד השנתי לגיוס לשירות סדיר תתקבל בשים לב להמלצת שר הביטחון וכי החלטה שלה לעניין היעד השנתי לגיוס לשירות לאומי-אזרחי תתקבל בשים לב להמלצת השר הממונה על השירות הלאומי-אזרחי, שכן הם השרים הנוגעים בדבר ולהם היעד בעניין.

עוד מוצע לקבוע כי בקביעת אופן השגתם של היעדים השנתיים כאמור, תיתן הממשלה את דעתה לתכניות הרב שנתיות שגיבש הצוות הבין-משרדי לפי סעיף 26טו המוצע, כנוסחו בסעיף 7 להצעת החוק.

סעיפים לשם קידום העמידה ביעדי הגיוס לשירות (1) ו-7 צבאי ולשירות לאומי-אזרחי מקרב המגזר החרדי, מוצע לקבוע כי הממשלה תקים, בתוך 30 ימים מיום תחילתו של תיקון זה, צוות בין-משרדי בראשות מנכ"ל משרד הביטחון שחבריו יהיו ראש המועצה

ישיבה שטרם מלאו לו 21 שנים בתום תקופת ההסתגלות הראשונה עד הגיעו לגיל 21, וסעיפים 26טיט עד 26כב יחולו על המשך דחיית שירותו של מי שבתום תקופת ההסתגלות הראשונה מלאו לו 21 שנים.

וזה נוסחו של סעיף קטן (ד) לסעיף 26טיא שמוצע להחליפו:

"(ד) על מיועד לשירות ביטחון שמועד התייצבותו לשירות סדיר נדחה לפי סעיף זה יחולו הוראות אלה:

(1) מלאו לו 21 שנים בתקופת ההסתגלות – שר הביטחון רשאי לחזור ולתת לו צו דחיית שירות לתקופה נוספת, שלא תעלה על שנה; על מי שניתן לו צו דחיית שירות כאמור יחולו עליו לאחר מכן ההוראות החלות בתקופת הקבע כאמור בסימן ה', ועל מי שלא ניתן לו צו כאמור – יחולו הוראות סעיפים 126 ו-26טיז לעניין קריאה לשירות סדיר או הפניה לשירות לאומי-אזרחי, בכפוף להוראות סעיף 126;

(2) מלאו לו 21 שנים בתקופת הקבע – יחולו עליו ההוראות החלות בתקופת הקבע כאמור בסימן ה'."

(6) נציג בכיר מטעם ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל;

(7) נציג היועץ המשפטי לממשלה.

תפקידי הצוות 21ט26. (א) הצוות יגבש תכנית רב־שנתית לתקופת ההסתגלות הראשונה הכוללת אמצעים שיקדמו את העמידה ביעדי הגיוס לשירות סדיר ולשירות לאומי-אזרחי שנקבעו לפי סעיף 26ט; לשם כך ראשי הצוות, בין השאר, להציע תיקוני חקיקה ולהמליץ על שימוש בתכניות קיימות שהן בתחומי האחריות של משרדי הממשלה, לרבות תכניות המעוגנות בהחלטות ממשלה, בהוראות תקנות כספים ומשק (תכ"מ) ובמבחני תמיכות.

(ב) הצוות יגיש את התכנית כאמור בסעיף קטן (א), לשר הביטחון ולשר הממונה, לא יאוחר מתום 120 ימים מיום תחילתו של תיקון מס' 21; שר הביטחון יגבש הצעת החלטה, בהסכמת השר הממונה, בהתאם לתכנית שהוגשה לו כאמור ויביא לאישור הממשלה לא יאוחר מ־40 ימים מהיום שהוגשה לו התכנית; לא הגיע שר הביטחון להסכמה עם השר הממונה בעניין הצעת החלטה כאמור, בתוך 30 ימים מהיום שהוגשה לו התכנית, יגיש שר הביטחון את הצעת החלטה לממשלה ויביא בדברי הסבר להצעה את עמדת השר הממונה.

(ג) שישה חודשים לפני תום תקופת ההסתגלות הראשונה, ישלים הצוות את גיבושה של תכנית רב־שנתית לתקופת ההסתגלות השנייה; על התכנית הרב־שנתית כאמור יחולו הוראות סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים, והיא תתחשב, בין השאר, במידת העמידה ביעדי הגיוס בתקופת ההסתגלות הראשונה, וביעילותם של האמצעים שנקטו בהתאם לתכנית הרב־שנתית שגובשה לפי סעיף קטן (א).

ד ב ר י ה ס ב ר

תכניות רב־שנתיות כאמור יגובשו הן לעניין תקופת ההסתגלות הראשונה והן לעניין תקופת ההסתגלות השנייה והכל כדי ליצור אמצעים ממשיתים שיקדמו את העמידה ביעדי הגיוס בקרב הציבור החרדי, במהלך התקופות האמורות.

בהתאם ללוחות הזמנים המוצעים בהוראת הסעיף, התכניות האמורות יוגשו לשר הביטחון ולשר הממונה על השירות הלאומי-אזרחי, ועל פי המוצע יגבש שר הביטחון בהסכמת השר הממונה על השירות הלאומי-אזרחי הצעות החלטה בהתאם להן ויביאן לאישור הממשלה. כדי להבטיח כי הליכי גיבוש ההסכמות בין השרים לא יגרמו לעיכוב בהבאת הצעות החלטה לדיון בממשלה, מוצע לקבוע כי במקרה שלא הושגה הסכמה בין שר הביטחון לשר הממונה על השירות הלאומי-אזרחי בתוך 30 ימים, יגיש שר הביטחון לממשלה את הצעת החלטה ויביא בדברי הסבר להצעה האמורה את עמדת השר הממונה על השירות הלאומי-אזרחי.

הלאומית לכלכלה הפועלת לפי החלטת הממשלה מס' 430 מיום י"ז באלול התשס"ו (10 בספטמבר 2006), הממונה על התקציבים במשרד האוצר, מנכ"ל משרד הכלכלה, מנכ"ל משרד החינוך, מנכ"ל הרשות לשירות לאומי-אזרחי, נציג בכיר מטעם ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל ונציג היועץ המשפטי לממשלה.

הצוות הבין־משרדי (המוגדר בסעיף 26ט המוצע "הצוות"), יגבש תכניות רב־שנתיות שיכללו אמצעים שיקדמו את העמידה ביעדי הגיוס לשירות סדיר ולשירות לאומי-אזרחי. הצוות יהיה ראשי, בין השאר, להציע תיקוני חקיקה ולהמליץ על שימוש בתכניות קיימות שהן בתחומי האחריות של משרדי הממשלה, לרבות תכניות המעוגנות בהחלטות ממשלה, בהוראות תקנות כספים ומשק (תכ"מ) ובמבחני תמיכות, באופן שישקף את התכלית של עמידה ביעדי הגיוס לפי החוק, במסגרת יעדיהן של תכניות קיימות שמפעילים משרדי הממשלה השונים.

(ד) הצוות יגיש את התכנית כאמור בסעיף קטן (ג), לשר הביטחון ולשר הממונה, לא יאוחר משישה חודשים לפני תום תקופת ההסתגלות הראשונה; שר הביטחון יגבש הצעה להחלטה, בהסכמת השר הממונה, בהתאם לתכנית שהוגשה לו כאמור ויביאה לאישור הממשלה לא יאוחר מ-40 ימים מהיום שהוגשה לו התכנית; לא הגיע שר הביטחון להסכמה עם השר הממונה בעניין הצעת ההחלטה כאמור בתוך 30 ימים מהיום שהוגשה לו התכנית, יגיש שר הביטחון את הצעת ההחלטה לממשלה ויביא בדברי ההסבר להצעה את עמדת השר הממונה.

(ה) הצוות יערוך מעקב מתמיד אחר יישום החלטות הממשלה שהתקבלו לפי סעיף 26טו(ג) לאורך תקופת ההסתגלות הראשונה ותקופת ההסתגלות השנייה.

(ו) הצוות ידווח לשר הביטחון ולשר הממונה, אחת לשנה, על ביצוע הוראות סעיף זה ובכלל זה על אמצעי המעקב שננקטו.

8. בסעיף 26טו(ב) לחוק העיקרי, המילים "על חוק שירות לאומי-אזרחי (בסעיף זה – השר הממונה)" – יימחקו.

9. בסעיף 26יח(ג) לחוק העיקרי, אחרי "שר הביטחון רשאי" יבוא "במהלך תקופת ההסתגלות השנייה".

10. בסעיף 26יט לחוק העיקרי –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "תחולת סעיפים בשים לב לעמידה ביעדי גיוס";

ד ב ר י ה ס ב ר

שר הביטחון לחזור ולתת צו לפי הסעיף עד הגיעו של תלמיד הישיבה לגיל 21. מוצע להבהיר כי סמכות זו נתונה לשר הביטחון כל עוד חלה תקופת ההסתגלות השנייה (בדומה לקבוע בסעיף 26זי לחוק).

סעיף 10 סעיף 26יט לחוק, כנוסחו היום, קובע הוראות שיחולו לעניין המשך דחיית שירות של תלמידי ישיבה שמלאו להם 21 שנים, במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, בשים לב להשגת יעדי הגיוס.

בשל הארכת תקופת ההסתגלות הראשונה והעלאת גיל דחיית השירות לפי סעיף 26יא לחוק, כנוסחו בסעיף 5 להצעת החוק, ובשל הפיכת תקופת הקבע לתקופת הסתגלות שנייה של 3 שנים, מוצע להבהיר כי הוראות סעיף 26יט האמור לעניין המשך דחיית השירות יכול שיחולו רק על תלמידי ישיבה ששירותו נדחה בתקופת ההסתגלות הראשונה בצו לפי סעיף 26יא, כנוסחו המוצע, והוא הגיע לגיל 21 או יותר בתקופת ההסתגלות השנייה, והכול בין שניתן לגביו צו נוסף לדחיית שירות לפי סעיף 26יח ובין שלא.

עוד מוצע בפסקה (3) לסעיף 10 להצעת החוק, לתקן טעות דפוס שנפלה בנוסח בסעיף 26יט(2) לחוק, ולהפנות בו לסעיף 26כא(ד), שכן זו הפסקה הקובעת הוראות לעניין מועדי הפעלת סמכויותיו של הפוקד.

כדי להבטיח כי הצוות יוכל להמשיך ולתמוך בקידום העמידה ביעדי הגיוס לאורך תקופת ההסתגלות הראשונה ותקופת ההסתגלות השנייה, מוצע לקבוע כי הוא יעקוב באופן מתמיד אחר יישום המלצותיו ואחר יישום החלטות הממשלה שהתקבלו לפי סעיף 26טו(ג) כנוסחו המוצע בסעיף 6 להצעת החוק, וכי יבחן תיקונים דרושים בהמלצותיו בהתאם לממצאי המעקב כאמור. כמו כן מוצע לקבוע כי הצוות ידווח לשר הביטחון, אחת לשנה, על קיום הוראות הסעיף כאמור ובכלל זה על אמצעי המעקב שננקטו לצורך העניין.

סעיף 8 מכיוון שנעשה שימוש לראשונה במונח "השר הממונה" ובהגדרתו בסעיף 26טו(ג)(2) כנוסחו בסעיף 6(ב)(2) להצעת החוק, מתייתרת ההגדרה בסעיף 26טו(ב) ועל כן מוצע למוחקו.

סעיף 9 סעיף 26יח קובע את סמכות שר הביטחון לתת צו לדחיית שירות לתלמידי ישיבה בתקופת ההסתגלות השנייה. הסעיף חל הן על מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות השנייה (ראו סעיף 26ג(4) לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 3 להצעת החוק) והן על מי שקיבל צו לדחיית שירות בתקופת ההסתגלות הראשונה, לפי סעיף 26יא, וטרם מלאו לו 21 שנים בתום התקופה האמורה. על פי סעיף קטן (ג) של סעיף 26יח האמור רשאי

(2) במקום הרישה יבוא "מיועד לשירות ביטחון ששירותו נדחה בתקופת ההסתגלות הראשונה בצו לפי סעיף 26 וחלות עליו הוראות סעיף קטן (ד)2 של הסעיף האמור, בין שניתן לגביו צו דחיית שירות נוסף לפי סעיף 26 יזח ובין שלא, ומלאו לו 21 שנים או יותר, יחולו עליו בשנת הגיוס שלאחר תום תקופת הצו האחרון לדחיית שירות שניתן לפי הסעיפים האמורים, הוראות אלה:"

(3) בפסקה (2), במקום "26כא(ב)" יבוא "26כא(ד)".

11. תיקון סעיף 26כב בסעיף 26כא(א) לחוק העיקרי, במקום "יולי 2016" יבוא "יולי 2019" ובמקום "שהגיע לגיל 21 באותה שנת גיוס, בהתאם להוראות סעיף 26כא(א) ו-(ב)" יבוא "שמתקיים בו האמור בסעיף 26 זיט רישה, באותה שנת גיוס" ובסופו יבוא "והכול במהלך תקופת ההסתגלות השנייה".

12. תיקון סעיף 26כא בסעיף 26כא לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "יולי 2016" יבוא "יולי 2019";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "מי שמלאו לו 21 שנים" יבוא "מי שמתקיים בו האמור בסעיף 26 זיט רישה";

(3) בסעיף קטן (ג), במקום "מי שמלאו לו 21 שנים" יבוא "מי שהתקיים בו האמור בסעיף 26 זיט רישה".

13. תיקון סעיף 26כב בסעיף 26כב לחוק העיקרי –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "סמכויות שר הביטחון באין עמידה ביעדים";

(2) בסעיף קטן (ג), אחרי "שר הביטחון רשאי" יבוא "במהלך תקופת ההסתגלות השנייה";

(3) בסעיף קטן (ד), לפני "מספר המיועדים" יבוא "שר הביטחון יחליט על", המילה "לראשונה" – תימחק, ובמקום הכול במילים "לא יעלה" יבוא "בכל שנת גיוס, בשים לב ליעד השנתי הכולל לגיוס שקבעה הממשלה לפי סעיף 26טו";

(4) סעיף קטן (ה) – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

את שירותם של תלמידי ישיבות מתמידים עד הגיעם לגיל 26. סעיף קטן (ד) לסעיף 26כב קובע כי דחיית השירות לפי הסעיף האמור מוגבלת, בכל שנת גיוס, ל-1800 תלמידים.

מוצע לקבוע במקום ההסדר האמור כי במקרה של אי-עמידה ביעדים שקבעה הממשלה במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, יהיה רשאי שר הביטחון לחזור ולתת צו דחיית שירות ביטחון לתלמידי ישיבה והוא יחליט בדבר מספר המיועדים לשירות ביטחון שיינתן להם צו דחיית שירות כאמור בשים לב ליעד השנתי הכולל לגיוס שקבעה הממשלה לאותה שנת גיוס לפי סעיף 26טו לחוק.

בהתאם לאמור, מוצע לתקן את כותרת השוליים של סעיף 26כב לחוק שאינה עוסקת עוד בדחיית שירות לתלמידי ישיבה מתמידים אלא בסמכותו של שר הביטחון לדחות שירות במקרה של אי-עמידה ביעדים.

עוד מוצע לבטל את סעיף קטן (ה) של סעיף 26כב האמור שעניינו באופן קביעת תלמידי הישיבה שיינתן להם צו דחיית שירות לפי סעיף זה וכן למחוק את פסקה (3) לסעיף 26כב לחוק, שכן מתייתר הצורך בהסמכה מפורשת

סעיפים סעיפים 26כב ו-26כא לחוק באים בהמשך 11 ו-12 להוראות סעיף 26 זיט לחוק וקבועות בהם ההוראות לעניין דחיית שירות או אי-דחייתו בשים לב לעמידה ביעדי גיוס.

בהמשך לתיקון ולהתאמות שנערכו בסעיף 26 זיט, מוצע לערוך התאמות דומות גם בסעיפים אלה ולהבהיר כי הם חלים על מיועד לשירות ביטחון המפורט בסעיף 26 זיט.

כמו כן, מוצע להתאים את מועד תחילת שנת הגיוס כפי שהוא מנוי בסעיפים האמורים, כך ששנת הגיוס שתיבחן לעניין עמידה או אי-עמידה ביעדי הגיוס תהיה שנת הגיוס שתחילתה ביולי 2019 (שהיא שנה לפני תום תקופת ההסתגלות הראשונה).

עוד מוצע להבהיר בסעיף 26כב כי הסמכות המפורטת בו נתונה לשר הביטחון, כל עוד חלה תקופת ההסתגלות השנייה (בדומה לקבוע בסעיף 26 זיט לחוק).

סעיפים סעיף 26כב לחוק, כנוסחו היום, עוסק בדחיית 13 ו-14 שירות לתלמידי ישיבה מתמידים. לפי הוראות הסעיף האמור, במקרה של אי-עמידה ביעדי הגיוס שקבעה הממשלה, רשאי שר הביטחון לחזור ולדחות

(5) בסעיף קטן (ו), במקום "מתמיד" יבוא "לפי הוראות סעיף זה".

14. בסעיף 26כז לחוק העיקרי, פסקה (3) – תימחק.

תיקון סעיף 26כז

15. בסעיף 26כח לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 26כח

(1) האמור בו יסומן "א" ובו, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) ביצוע הוראות סעיף 26טו, לרבות התכניות הרב־שנתיות שגיבש הצוות ואמצעי המעקב שנקטו לפי אותו סעיף, וכן החלטות הממשלה שהתקבלו בהתאם לסעיף 26טו(ג).";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) ועדת החוץ והביטחון של הכנסת תקיים אחת לשנה דיון בדיווחים שהתקבלו לפי סעיף קטן (א), לשם מעקב על ביצוע ההוראות לפי פרק זה."

16. בסעיף 49ג(א)(1) לחוק העיקרי, במקום "מפקח" יבוא "בודק".

תיקון סעיף 49ג

17. בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014², בסעיף 36 –

תיקון חוק שירות לאומי-אזרחי

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "תוקף";

(2) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד "יעמוד חוק זה" יבוא "חוק זה יעמוד" ובמקום

"ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020)" יבוא "י"א בתמוז התשפ"ג (30 ביוני 2023)".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 26טו שעניינו תפקידי הצוות הבין-משרדי, לרבות התכניות הרב־שנתיות שגיבש, ואמצעי המעקב שנקטו לפי אותו סעיף, וכן על החלטות הממשלה שהתקבלו בהתאם לסעיף 26טו(ג) לענין היעדים השנתיים לגיוס.

כמו כן מוצע לקבוע כי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת תקיים דיון אחת לשנה על הדיווחים שהתקבלו לענין פרק ג' לחוק וזאת לשם מעקב אחר ביצוע הוראותיו.

סעיף 16 בסעיף 49ג חוק העוסק בסמכויות הבודקים, נפלה טעות סופר כך שנכתבה בטעות המילה "מפקח" במקום המילה "בודק". מוצע לתקן טעות זו.

סעיף 17 מוצע לתקן בתיקון עקיף את סעיף 36 לחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014 (להלן

– חוק שירות לאומי-אזרחי) ולמחוק בו את ההוראה המטילה על הממשלה חובה לבחון מתווה קבע לשירות לאומי-אזרחי שעיקרו שירות אזרחי-ביטחוני. בחוק המוצע לא נקבע טיבו ואופיו של הסדר הקבע בנושא שילוב תלמידי ישיבות בשירות כאמור אלא נעשה ניסיון לצמצם את הפגיעה בשוויון באמצעות עמידה ביעדים הולכים וגדלים לגיוס לשירות סדיר ולשירות לאומי-אזרחי מקרב הציבור החרדי, שיקודמו בדרך של שיתוף פעולה ובמסגרת תקופות הסתגלות מוגבלות בזמן. על כן, מתייתרת ההוראה לענין מתווה הקבע. לקראת תום תקופת ההסתגלות השנייה תידרש הערכת מצב מחודשת בידי הממשלה והמחוקק, שתיעשה בשים לב לשינוי הנסיבות והצלחת ההסדר הזמני שגובש במסגרת החוק המוצע.

של שר הביטחון להתקין תקנות לענין אופן קביעת תלמידי הישיבה "המתמידים" שיינתן להם צו דחיית שירות.

וזה נוסחו של סעיף 26כב(ה) לחוק שמוצע לבטלו:

"(ה) (1) קביעת תלמידי הישיבה שיינתן להם צו דחיית שירות לפי סעיף זה (בסעיף זה – תלמידי ישיבה מתמידים) תיעשה בשים לב לרשימת תלמידי הישיבות שיציע ועד הישיבות בארץ ישראל, לשר הביטחון, עד 1 באוגוסט שקדם לתחילת שנת הגיוס; ועד הישיבות בארץ ישראל יצרף לרשימה כאמור את אמות המידה שלפיהן נקבעה הרשימה;

(2) לא הציע ועד הישיבות בארץ ישראל רשימה כאמור בפסקה (1), או סבר שר הביטחון כי אין לקבל רשימה שהוצעה כאמור, ייקבעו תלמידי הישיבה המתמידים באותה שנת גיוס באופן שיקבע שר הביטחון בתקנות לפי סעיף 26כז(א)(3)."

וזה נוסחה של פסקה (3) לסעיף 26כז לחוק, שמוצע למחוקה:

"(3) אופן קביעת תלמידי הישיבה המתמידים שיינתן להם צו דחיית שירות לפי סעיף 26כב";

סעיף 15 סעיף 26כח לחוק קובע הוראות בענין חובת דיווח של שר הביטחון לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לגבי שנת הגיוס שחלפה.

כחלק מהאמצעים לקידום עמידה ביעדי הגיוס לשירות סדיר ולשירות לאומי-אזרחי, מוצע לקבוע כי תיוסף לשר הביטחון חובת דיווח בנוגע לביצוע הוראות

² ס"ח התשע"ד, עמ' 380; התשע"ד, עמ' 658.

תיקון חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד-2014³ – 18. בחוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד-2014 –
ביטחון (תיקון מס' 19)
(1) סעיף 17 – בטל;

(2) בסעיף 18(ב), במקום "עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה" יבוא "כל עוד לא הוסרה מהרשימה לפי הוראות אותם סעיפים".

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע, בהמשך להצעה לקבוע כי תקופת ההסתגלות השנייה תהיה עד יום י"א בתמוז התשפ"ג (30 ביוני 2023), לתקן את הוראת התוקף שבסעיף 36 לחוק שירות לאומי-אזרחי, כך שתוקפו של החוק האמור יוארך עד המועד האמור.

עוד מוצע, בהמשך להצעה לקבוע כי תקופת

בנוסף, כדי לשמור על רצף חקיקתי ולמנוע עיכובים בביצוע ההסדרים במהלך תקופת תוקפו של התיקון המוצע, מוצע לתקן את סעיף 18(ב) לתיקון מס' 19 ולקבוע בו, כי ישיבות שנכללו בידי שר הביטחון ברשימת הישיבות שנערכה לפני תחילתו של תיקון מס' 19, יראו אותן כישיבות הכלולות ברשימת הישיבות הנערכת לפי סעיפים 22א, 22ד או 26כד לחוק, כל עוד לא הוסרו מרשימה זו בהתאם להוראות סעיפים אלה.

עוד מוצע, בהמשך להצעה לקבוע כי תקופת ההסתגלות השנייה תהיה עד יום י"א בתמוז התשפ"ג (30 ביוני 2023), לתקן את הוראת התוקף שבסעיף 36 לחוק שירות לאומי-אזרחי, כך שתוקפו של החוק האמור יוארך עד המועד האמור.

סעיף 18 סעיף 17 לתיקון מס' 19 קבע הוראת שעה שלפיה, בתקופה של שנתיים מיום תחילת התיקון האמור, בכל מקום בפרק ג' לחוק שבו נדרש אישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת להתקנת תקנות או צווים, או לצורכי דיווח, תהיה זאת ועדה שתקבע ועדת הכנסת לעניין זה. לנוכח העובדה שההוראה האמורה מתקרבת לקצה (עתידה לפקוע ביום ח' באדר ב' התשע"ו (18 במרס

³ ס"ח התשע"ד, עמ' 350; התשע"ה, עמ' 192.

הודעת המערכת

בהצעות חוק הממשלה – 972, התאריך העברי שבשער החוברת ובכותרות השוליים
התחתונות צריך להיות ד' בכסלו התשע"ו, ולא כפי שנדפס.

